

je znal pojasniti, "da je sicer v vsaki stvari vgrajena določena mera *kretenizma*, obstaja pa meja, ki je ni pametno prekoračiti." Med dolgoletnim načelništvom je poskrbel za nova področja dejavnosti in vzgojo novega roda gorskih reševalcev. S podporo Janeza Milčinskega je bil v Kranjski Gori opravljen pionirski poskus preživetja zasutega v plaz. Zasnoval in vodil je ambiciozno zastavljeno vajo reševanja iz velike stene, iz Aschenbrennerjeve smeri v Travniku. Po vremenskem obratu je vaja potekala v pravih reševalnih

razmerah. Ugotovitev, ki je sledila: "Vse, razen vremena, deluje, kot je treba." Ob dramatičnem zimskem vzponu v Severni steni Triglava leta 1968, ki se je kljub večdnevnu sneženju srečno končal, je uspešno vodil reševalno akcijo in koordiniral delo reševalnih skupin, ki so utrle rešilno gaz. V tistih razmerah se je pokazala potreba po helikopterskem reševanju in tudi tu je France zastavil besedo in zoral ledino. Lahko naštevamo, kje vse je v dolgih letih pustil svoje odtise. Njegove sledi vedno najdemo tam, kjer so

Zadnje pismo prijatelju

Gledam fotografije, na katerih sva skupaj, in obujam spomine. Spomladi, pred petinsedemdesetimi leti, sva tedaj še gimnazijca na realki v Vegovi ulici v Ljubljani začela skupno pot v gore. Seveda v kamniške, ki sva jih štiri leta prej za bodočo žico le od daleč občudovala z Ljubljanskega gradu. Prvi vzponi na vrhove, še delno zasnežene, brez izkušenj in ustrezne opreme. Še danes sem hvaležen za nepozabno vrvi, ki si mi jo vrgel na Konju, ko smo plezali po grebenu z Rink na Skuto.

Tisti, za nas takrat fenomenalni plezalni tečaj na Kamniškem sedlu je vse spremenil, in začelo se je zares. Najprej gradnja bivaka pod Skuto, za katerega sva znosila kar zajeten kup gradbenega materiala. Potem pa prvi malo resnejši vzponi. Bili smo že člani AO Ljubljana - Matica, kjer smo dobili konopljene vrvi in nekaj klinov. Avgusta smo odšli in prvič na Triglav, seveda po Slovenski smeri čez Severno steno. Potem pa v lepi jeseni Kogel, Skuta in nekaj lažjih smeri. Kalili smo se za težke izzive, ki so kmalu sledili.

Prve resne preizkušnje so se dogajale pozimi leta 1949 v Triglavski severni steni. Dva zimska poskusa. Iz Bavarske smeri smo se še uspeli srečno vrniti. V drugi pa sva bila s Francetom že nad najtežjimi mesti, ko sta naju zajela hladna zimska noč in sneženje. Bilo je konec februarja 1949 v Jugovem stebru. Brez kakršne koli zimske opreme sva prestala noč, zjutraj sva s sebe

stresla kakšnih dvajset centimetrov novozapadlega snega in potem še do noči prišla v kočico na Doliču. Šele naslednji dan sva se lačna, premražena in dodobra prekaljena oddahnila pri Brojanu v Mojstrani. To je bila zares peklena noč. Najtežja od šestnajstih skupnih plezalnih vzponov.

Povezana sva ostala tudi v zadnjih letih. Ko smo postali veterani in se vsako leto jeseni družili v eni izmed planinskih postojank, si našo skupnost nekaj časa zelo predano vodil. Organiziral si razne izlete in in vsakem si pripravil kakšno presenečenje. Nekoč smo v Bolzanu obiskali Messnerjev muzej in Ötzijska. Sprehajala sva se po mestu in mimo so pritekli rekreativci. Brez besed si se jim nenadoma priključil in nekaj časa tekkel z njimi.

Rad si kolesaril in smučal, in to naju je povezovalo tudi na stara leta. Skupaj sva smučala na Višarjah in Kaninu ter očarana opazovala vršace, ki sva jih nekoč preplezala. Ko sva kolesarila v Glinščici, si se naenkrat ustavil, stopil s kolesa in se pognal v najbližjo steno. Za hip si se prelevil v plezalca in preizkusil skalo. V svojem značilno lepem slogu si preplezal za skok višine. Uspelo te mi je ujeti na film, za večni spomin.

Kolesarjenje po Parenzani sva lepo obogatila, ko sva na tvojo pobudo z obiskom presenetila stara prijatelja, zakonca Blažina. V trenutku smo se vrnili nazaj v naša mladostna leta in skupaj obujali nepozabne spomine na našo prvo povojno generacijo.

Rado Kočevar

France Zupan, Danica Blažina, Sandi Blažina, Rado Kočevar
Arhiv Franceta Zupana

Stara prijatelja, Rado in France
Arhiv Franceta Zupana

